

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Του ΜΑΞΙΜ ΓΚΟΡΚΥ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΖΙΟΒΑΝΗ ΤΟΥΜΠΑ

[Από τις "Ιταλικές Ιστορίες"]

Από τα μικρά του χρόνια ο γέρω Τζιοβάνης Τούμπας είχε προδώσει τη στεριά για τη θάλασσα, τη θάλασσα με τη γαλήνη και της φουρτούνες της—τό άπιστο πέλαγο που γεννά μέσα στα στήθη τους πόθους για τα μακρινά ταξίδια...

Ο Τούμπας ήταν ακόμη ένα χυμίνι και δούλευε στο άμπέλι, που ήτανε σκαρφαλωμένο επάνω στο βουνό, ανέμεσα στις συκιές, τις ελιές και της πυκνόφυλλες νεραντζιές—και από τότε ακόμη κύτταζε με πόθο τη γαλανή θάλασσα και έγινετο αφηρημένος, τεμπέλης, παρήκοος, όπως πάντα συμβαίνει ο' εκείνους που η θάλασσα τους έχει μαγέψει και τους προσκαλεί κοντά της.

Της γιορτές, από τη χαράνη, μόλις γλυκοχάραζε στα βουνά, πίσω από το Σορέντο, ο Τούμπας αναγαλλιασμένος, σαν μαγερό-σκυλλος, με το άγκιστρο του στον ώμο, πηδούσε ελαφρά από τον ένα στον άλλο βράχο, έτρεχε στη θάλασσα και της χαμογελούσε από τα λουλούδια που ξυπνούσαν με το φως της ημέρας, ενώ τα κύματα άμβαιναν και χτυπούσαν επάνω στο βράχο σαν γιά να προκαλέσουν τον νέο.

Κάθετα τώρα στην άκρη του βράχου με τα ήλιοκαμμένα πόδια κρεμασμένα, με τα μαύρα και μεγάλα μάτια του προσηλωμένα στο πράσινο και καθαρό νερό, μέσα απ' εκείνο το υγρό το τζάμι διακρίνει έναν δλόκληρο κόσμο παραμυθιού, βλέπει ένα δάσος από φύκια, που από μέσα του προβάλλουν «βιόλες» πολύχρωμες, ζωντανά λουλούδια της θάλασσας: ύστερα βλέπει της πέγκες με τα δόλαιοιχα μάτια και τη γαλάζια κοιλιά, τους σπάρους, τα σκορίδια και άλλα αναρίθμητα ψάρια που λάμπουν, σαν ασμένια: καθένα απ' αυτά προτού καταπιη το δόλωμα και το άγκιστρο, το πασπατεύει επιτήδεια με τα δοντάκια του γιατί όλα είνε έξυλνα και πονηρά.

Υστερα έρχονται τα χταπόδια που ξεπλώνονται έξαφνα στο νερό σαν λερή παταβούρα και ύστερα τιναζονται γοργά σαν πουλιά: ή κόκκινες γαρίδες, τα στρείδια και ή χιβάδες με τα φιλντισένια και ζωγραφιστά όστρακά τους. Χίλια δυο θαυμάσια πράγματα που διακρίνονται μέσα στο λαμπικαρισμένο νερό.

Η θάλασσα ανασαίνει, τα γαλάζια στήθια της φουσκώνουν ρυθμικά. Τα κύματα πράσινα, ύστερα άσπρα, έρχονται παίζοντας και σποζουνε επάνω στον βράχο: κάποτε φεύγουν μακριά από το βράχο σαν να φοβήθηκαν, ύστερα ξανάρχονται να σπάζουν επάνω του. Μιά άχτιδα ήλιου έρχεται να προσπέσει βαθείά στα νερά... Η ψυχή άποκοιμείται ήσυχα μπροστά εις όλα εκείνα τα μάγια, ελεύθερη και αυτή σαν τη θάλασσα.

Έτσι ο Τούμπας περνούσε τις γιορτές του. Υστερα από λίγο του ήλθε ή επιθυμία να περνά όλη τη βδομάδα του με τον ίδιο τρόπο, γιατί όταν ή θάλασσα παίρνει την καρδιά ενός ανθρώπου, εκείνος γίνεται μαζί της, ένα, άπαράλλακτα όπως ή καρδιά δεν μπορεί να ξεχωρίση από το κορμί. Μιά μέρα, αφίνοντας στον άδελφό του την φροντίδα να καλλιεργή τη γή, ο Τούμπας έφυγε μαζί με άλλους που άγαπούσανε τη θάλασσα σαν κι' αυτόν για το ψάρεμα του κοραλιού στις άκρογαλιές της Σικελίας. Είνε δουλειά δύσκολη, αλλά τιμημένη, δέκα φορές την ημέρα κινδυνεύεις εκεί να πνιγής, άλλ' απ' την άλλη μεριά, πόσα αξιοθαύμαστα πράγματα βλέπεις όταν βγαίνη βαθείά μέσα από τα γαλανά νερά το δίχτυ όπου λαμποκοπούν μαζί με χίλια δυο άλλα ζωντανά πράγματα, τα τριανταφυλλένια κλωνία του κοραλιού, δώρου της θάλασσας.

Έτσι χάθηκε για πάντα από την στεριά ο άνθρωπος που τον σκαλίσανε ή θάλασσα: άγαπούσε και τις γυναίκες σαν μέσα σε όνειρο, άγαπούσε για λίγο καιρό και στα βουβά, δεν έγνωρίσε να τους μιλή για άλλο από εκείνο που ήξερε, για τα κοράλια, τα κύματα και τα καράβια που άρμενίζουν: ήτανε πολύ μαλακός όποτε εύρισκετο στη στεριά, έβράδιζε προσεκτικά σχεδόν με ύπνωση: μαζί με άλλους συντρόφους ήτανε βουβός σαν το ψάρι, τα κύτταζε όλα με το έρευννητικό μάτι του παρά που είνε συνειθισμένο να εξετάζει βαθείά τα νερά. Στη θάλασσα ήτανε πιο εύθυμος, πιο πολύ περιποιητικός στους συντρόφους του και ευκίνητος σαν το δελφίνι.

Αλλ' όσο καλή, αν είνε ή ζωή που διαλέγει κανείς, έχει πάντα ένα όριο. Όταν ο Τούμπας έφθασε στα όγδονταέξι τα χρόνια του στρεβλωμένα από τους ρευματισμούς δεν μπορούσανε πιά να δουλέψουν τα κυττωμένα πόδια του έβάσταζαν με κόπο το χαμπουρισμένο κορμί του: ο γέρος, που τότε είχανε χτυπήσει όλοι οι άνεμοι, κατέβηκε μια μέση ή θλίψη στο νησί, σκαρφάλωσε επάνω στο βουνό και μπήκε στο καλύβι όπου ο άδελφός του κατοικούσε μαζί με τα παιδιά του και τα έγγονά του. Αλλά ή φτώχεια δεν τους άφινε τους συγγενείς του να δείχνουν καλωσύνη τώρα μάλιστα που ο γέρω Τούμπας δεν μπορούσε να τους φέρνη όρατα ψάρια όπως άλλοτε.

Ο γέρος δεν άργησε να βρεθίη δυστυχισμένος μέσα στην καινούργια του οικογένεια: όλοι μετρούσανε τις μπουκιές του ψωμιού που έχωνε μέσα στο ξεκοιτάριό του στόμα του με το μελαψό χέρι του. Δεν άργησε να νοιώση ότι τους έδινε βάρος. Μιά άγνωστη λύπη, του πλάκωσε την καρδιά. Η ζωοματιές έγιναν πιο βαθείες στο ψημένο από τον ήλιο δέρμα του και τα κόκκαλα του πονούσαν ήμέρες δλόκληρες έμενε καθιστός στις πέτρες, στην εξώπορτα της καλύβας. Με τα γέροντα μάτια του κύτταζε τη γαλανή θάλασσα που μαζί της πέρασε όλη του την ζωή, εκείνη την όμορφη σαν όνειρο θάλασσα.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Η ΛΑΤΡΑ ΤΩΝ ΜΟΡΩΝ

Οι ρώθωνες των μορών πρέπει να διατηρώνται εν απόλυτη καθαριότητι για να μπορούν ν' αναπνέουν ελεύθερα. Δέον συνεπώς να καθαρίζονται με λίγο βαμπακι βουτηγμένο σε χλιαρό νερό.

Κατ' αυτόν τον τρόπον το μωρό θ' αναπνέη με την μήτη κι' όχι με το στόμα, όποτε ερεθίζεται ο λάρυγγας του.

Όταν οι ρώθωνες είνε κλεισμένοι το μωρό δεν μπορεί ούτε να θηλάση. Κλαίει δε διότι πεινά και δεν δύναται να βυζάξη.

Όταν το μωρό είνε καχεκτικό κάνετε του λουτρά χλιαρά αλάτουχα, άρωματικά ή και δι' οίνου.

Βγάζετε άμέσως το μωρό από το λουτρό εάν τύχη να σύρηση εντός αυτού.

Η άκαθαρσία των ματιών και των αυτιών των μορών έλαττώνει την όρασι και την άκοήν καθ' όλον των τών βίον. Καθαρίζετε συνεπώς αυτά τακτικά με χλιαρό νερό.

Επίσης ο καθαρισμός της κεφαλής του πρέπει να γίνεται τακτικά με λάδι ή γλυκερίνη. Κατόπιν περνάτε από πάνω ελαφρά μια πολύ μαλακή βούρτσά.

Η άκαθαρσία της κεφαλής των μορών προκαλεί κατόπιν πρόωρον φαλάκραν!

Η καλύτερα ώρα για το λουτρό του μωρού είνε ή πρό του ύπνου. Η θερμοκρασία δε του δωματίου πρέπει να είνε ανάλογος προς την του λουτρού.

Ο Γιατρός σας

*

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

Ο σύζυγος έπιστρέφει από το θέατρο μελαγχολικός.

— Δεν σου άρεσε ή κωμωδία; ρωτά ή γυναίκα του,

— Ήταν έλκεινή! Φαντάσου... τελειώνει θλιβερώτατα με γάμους και στεφάνια!...

Μεταξύ δύο ύποψηφίων νυμφών:

— Διπλόν ο άρραβωνιαστικός σου λέει πως όταν παντρεφτήτε, θα διατάξη ο ίδιος μέσα στο σπίτι; Τότε γιατί τον παίρνεις;

— Για να του άποδείξω όχι με λόγια, αλλά με έργα πως έχει λάθος.

Μεταξύ δύο κυριών:

— Λένε πως ή γειτόνισά σας έχει τώρα δυο υπηρέτριες...

Και ή μικρή παρεμβαίνουσα:

— Μα κ' εμείς δυο έχουμε πάντοτε. Η μία φεύγει κ' ή άλλη έρχεται!

Μεταξύ φιλενάδων:

— Ελιποθύμησε ποτέ σου;

— Μιά φορά μπρός στον άρραβωνιαστικό μου. Χτύπησα όμως τόσο άσχημα στο κεφάλι πέφτοντας ώστε άποφάσισα να μη ξαναλιποθυμήσω στη ζωή μου!...

Ο Κρύς

*

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

Έφθασε και κυκλοφορεί το τεύχος του μηνός Ιουνίου του μηνιαίου εικονογραφημένου «Εθνικού Κήρυκος», με θαυμισίαν περιγραφήν της έσρητης του Λυκείου των Ελληνίδων εν τώ Παναθηναϊκώ Σταδίω, με εικόνας καλλιτεχνικωτάτας, με ζωντανήν περιγραφήν της άναδημιουργουμένης Μακεδονίας και με πλουσίαν άλλην ύλην τερπνοτάτην. Το συνιστώμεν ιδιαιτέρως εις τους άναγνώστας μας ως ένα άληθινόν άριστούργημα.

Ήτανε πολύ μακριά του και ήτανε δύσκολο στον γέροντα να φράση στην άκρογαλιά: ως τόσο άποφάσισε να κατεβή έως εκεί και μια ήσυχη βραδυά τράβηξε σέροντας τα πόδια του, κάτω από το βουνό. Όταν έφθασε κοντά στα κύματα, εκείνα του έκαμαν ύποδοχή πειό φιλική από τους ανθρώπους με τον πάφλασμό τους που ελγε συνειθίσει να τον άκούη τόσα χρόνια, και τότε καθώς άργότερα το έμάντευσαν, ο γέρος γονάτισε, σήκωσε τα μάτια στον ουρανό και προσευχήθηκε βουβά για τους ανθρώπους που ήτανε όλοι ξένοι γι' αυτόν. Όταν άπετελείωσε την προσευχή του έβγαλε τα κυρτέλια του που ήτανε ξένα, τα άπόθεσε επάνω στους βράχους, μπήκε στη νερό κουνώντας το κεφάλι, πλάγιασε ύνάσκελα και έγινε άφαντος μακριά, εκεί που ή θάλασσα συνορεύει τόσο με τα άστρα του ουρανού, ώστε λές και μπορείς να τα πιάσης με το χέρι... Μάξιμ Γκόρκυ

